

[A. C. Mortensen.]

Arbejde med hver Termin at sidde og lave Beregninger og føre dette særlig paa Rente-kvitteringerne, kunde man dog ikke fastholde. Derfor lyder Indstillingen nu paa, at de første 3 Aar, saa længe Lempelsen varer, skal der ingen Renter betales, men naar de 3 Aar er omme, tilskrives det Rentebeløb, der skulde have været betalt i Løbet af de 3 Aar, Hovedstolen sammen med selve Lempelsen.

Lad mig nævne et Eksempel. Hvis en Mand faar en Lempelse paa 50 Kr. hvert Aar, vil han i Løbet af de 3 Aar have faaet 150 Kr., som han saa skal forrente i Fremtiden. Men desuden har han skullet betale 6 Kr. i Rente i de 3 Aar; de skal nu tilskrives, saa han faar 156 Kr. at forrente i den kommende Tid.

Det er den Ændring, der er naaet her, men det hele er jo kun en Henstandsordning, der giver Landbruget ny Gældsbyrde. Jeg ved ikke, hvor stor den bliver, man har regnet med maaske en 15 Millioner i de 3 Aar, som Statskassen skulde tilskyde, foruden at Afdragene i mange Tilfælde helt forsvinder eller bliver minimale igennem de 3 Aar, idet der jo kun skal ydes Tilskud fra Statskassen, for saa vidt Afdragene ikke kan dække en Lempelse af 0,8 pCt. aarlig. Det vil blive en ret betydelig Forøgelse af Landbrugets Gæld, der er sket, naar de 3 Aar er omme, og som Landbruget derefter har at forrente. Men man ser aabenbart saa optimistisk paa det, at man mener, at naar de tre Aar er gaaet, vil Landbruget være i Stand til at bære en større Gældsbyrde, end det er i Dag. Tiden skal vise, om man faar Ret. Jeg synes, det er en noget betænkelig Ordning, og vi har jo ellers været enige om, at Henstandsordninger skulde vi ikke have flere af, fordi der er hobet Gæld nok op.

I øvrigt mener jeg, den vigtigste Bestemmelse i Forslaget er det næste Afsnit, hvorefter de Folk, der har faaet en eller flere Terminers Henstand, kan faa en Ordning med Kreditforeningerne, saa at Henstanden bliver betragtet som et Tillægslaan, der forrentes og afdrages i samme Tid som Hovedstolen. Herigennem vil en Del Mennesker faa en Lettelse i den aarlige Ydelse, hvad maaske kan bevirke, at en Del, der ellers ikke vilde kunne klare Situationen, nu vil blive i Stand til det.

Saa er der Paragraffen om Rentelettelse for dem, der har Statsboligfundslaan. Den er forelagt uforandret, som den blev vedtaget i Folketinget, for saa vidt som de faar en Rentelettelse paa $\frac{1}{2}$ pCt. igennem 4 Ter-

miner; man har maattet forskyde en Termin — men det er underordnet —, fordi de betaler deres Renter i April og Oktober, og de har allerede betalt for April; Rentelettelsen er da for Oktober i Aar, for de to Terminer i 1936 og for April Termin 1937. Det er heldigvis ikke Henstand, men en virkelig Lettelse.

Saa er der § 11, der omhandler den egentlige Rentelov. I Henhold til Vedtagelsen her i Tinget den 30. April gælder den jo kun til 15. Juli, og her har det ikke været muligt at rokke Landstingsflertallet, saa den Bestemmelse maa vi tage. Vi beklager det meget, men i hvert Fald maa hele denne Renteforhøjelsespolitik jo føre til, at vi fremtidig fra Oppositionens Side bliver fri for Talen om, at det er Regeringens og Rigsdagens Pligt at skabe Forrentningsmuligheder for Landbruget. Thi naar de to Partier nu her er med til at ophæve den Rentelov, som har betydet en hel Del for Landbruget, og som sikkert kunde have betydet et lavere Renteniveau i den kommende Tid, medens man nu vil faa et højere, vil det i hvert Fald være dem, der har Ansvaret for, at Landbruget og i øvrigt ogsaa Byerhvervene faar en højere Rentefod at arbejde med; det maa være dem, der har Ansvaret for, om Rentefoden bliver saa høj, at Landbruget ikke er i Stand til at bære den. Jeg skal ikke komme ind paa hele Spørgsmaalet om Konverteringens Stranding. Det har vi talt om saa mange Gange, at det kun vilde blive Gættagelser, og jeg tror ogsaa, at selv om man aldrig saa mange Gange fra Venstres og Konservatives Side forklarer, at det er Regeringens Skyld, er de allerfleste klar over, at det er og bliver udelukkende Flertalspartierne i Landstinget, der har Ansvaret herfor.

Endelig er der § 14, som bemyndiger Finansministeren til at optage de nødvendige Laan til Dækning af det Beløb, som skal ydes til Landmænd som et Laan, og som engang i Tiden skal tilbagebetales, og som skal forrentes, naar 3 Aar er gaaet og for saa vidt ogsaa i selve den Tid, som Renterne skrives til. Det kan jo med nogen Ret siges, at det er et Laan, og at det er forsvareligt at laane til dette, men det maa dog ikke glemmes for det første, at der er sat en Rente, som det ikke er sandsynligt, Staten vil kunne laane sine Penge til — der vil blive Rentetab, og Kapitaltab vil heller ikke kunne undgaas —, og for det andet, at det vil være en Menneskealder eller to, inden Pengene kommer ind. Men man har fra Venstres og Konservatives Side meget